

Jussipekka Myrskykari

LAATUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

LAATUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Jussipekka Myrskykari
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Rakennustekniikan koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU TIIVISTELMÄ

Koulutusohjelma	Opinnäytetyö	Sivuja	+	Liitteitä
Rakennustekniikka	Insinöörityö	39	+	10
Suuntautumisvaihtoehto	Aika			
Tuotantotekniikka	Kevät 2012			
Työn tilaaja	Työn tekijä			
VRJ Etelä-Suomi Oy	Jussipekka Myrskykari			
Työn nimi				
Laatujärjestelmän kehittäminen				
Avainsanat				
Laatujärjestelmä, laatu, toimintajärjestelmä, RALA-sertifiointi				

Tämä opinnäytetyö tehtiin VRJ Etelä-Suomi Oy:lle. Työn tavoitteena oli laatujärjestelmän kehittäminen. Yrityksessä huomattiin tarve kehittää laatujärjestelmää yhdenmukaiseksi ja toimivammaksi. Etenkin työmaiden seurannassa ja dokumentoinnissa oli puutteita. Laatujärjestelmää ei ollut kehitetty eikä toimintaohjeita kirjattu.

Tavoitteena oli saada toimiva ja helppo laatujärjestelmä, josta pystytään seuraamaan työmaiden etenemistä ja kuluja. Paremmalla seurannalla pystytään yritystä kehittämään ja parantamaan tulosta. Toimintaohjeet haluttiin vastamaan RALA:n vaatimuksia ja ohjeita. Opinnäytetyössä sovellettiin VRJ Etelä-Suomella saatua työkokemusta ja tehtyjä havaintoja, Rakennustiedon Ratuoppaita sekä RALA:n arviointiperusteita.

Työn tuloksena syntyivät toimintaohjeet, jotka myöhemmin otetaan käyttöön. Auditoinnin ja seurannan perusteella toimintaa päästään kehittämään. Uusia dokumentteja syntyi ja vanhoja parannettiin, ja lisäksi työntekijöille tehtiin opasvihko muistuttamaan käytännöistä. Toiminnan kehittäminen on vasta alussa. Nyt käytännöt on saatu kirjattua ja niiden avulla voidaan alkaa perehdyttää ja niitä voidaan myös muokata kokemusten ja tulosten perusteella.

Degree programme	Degree work	Pages	+	Attachments
Construction engineering	Engineering	39	+	10
Orientation	Period			
Production engineering	Spring 2012			
Customer	Author			
VRJ Etelä-Suomi Oy	Jussipekka Myrskykari			
Title				
Development of Quality Management System				
Keywords				
Quality, quality control, certification				

This thesis was commissioned by VRJ Etelä-Suomi Oy. The aim is the development of quality system. The company notices the need to develop the system uniform and workable. Especially, sites in monitoring and documentation need to improve. There was lack of documentation in Quality system and it had not been developed. The aim is to get a functional and easy-quality system, which can be monitored in the progress of the construction sites and costs. Better control companies can develop and improve their results. Directives wanted to respond to RALA's requirements and instructions.

This thesis applied VRJ Etelä Suomi's received work experience and notices, Rakennustieto's Ratu guides and RALA's criteria.

As a result, were born of reference that will be introduced later. Auditing and monitoring of the activities achieved by the development. New documents created and old ones improved, and in addition to employees were made to resemble practices guide booklet. Operation development is just beginning. Now the practice has been recognized and they can begin orientation and shape the experiences and results.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ABSTRACT	4
SISÄLLYS	5
1 JOHDANTO	6
1.1 VRJ Etelä-Suomi Oy	6
1.2 Opinnäytetyön tavoite ja rajaus	7
2 LAADUN MÄÄRITTÄMINEN	9
2.1 Laadun merkitys	9
2.2 Laadukas yritys	10
2.3 Laatujohtaminen	11
2.4 Laadun kehittäminen	13
3 LAATUJÄRJESTELMÄ	14
3.1 Laatujärjestelmän merkitys	14
3.2 Laatujärjestelmän rakenne	16
3.3 Laatujärjestelmän kehittäminen	19
4 RAKENTAMISEN LAATU	22
4.1 Rakennuksen laatu	22
4.2 Rakennusprosessin laatu	23
4.3 Rakennustyömaan laadunvarmistus	24
5 RALA-SERTIFIointi	26
5.1 RALA ry ja sertifiointin hyödyt	26
5.2 RALA- sertifiointin arviointiperusteet	27
5.3 RALA-pätevyys	29
5.4 RALA- sertifiointin hakeminen ja sen vaiheet	30
5.5 RALA- sertifiointin hinta	31
6 VRJ ETELÄ-SUOMI OY:N LAATUJÄRJESTELMÄ	33
7 YHTEENVETO	36
LÄHTEET	38
LIITTEET	39
LIITE1 Työntekijän opas	

1 JOHDANTO

Laadun kehittäminen tämän päivän yritykselle on elinehto sen toimimiselle. On tärkeää, että laatua kehitetään ja tuotetaan jatkuvasti. Toimiva ja nykytilanteeseen sopiva laatujärjestelmä luo helpon ympäristön tehdä laatua joka päivä. Oikein tehty työ, tyytyväiset asiakkaat ja säästetty aika ja kustannukset ovat osa toimivaa laatujärjestelmää. Kiristyvät määräykset ja kova kilpailu rakennusalalla ovat ajaneet siihen tilanteeseen, että kustannuksia on pienennettävä ja työ täytyy tehdä yhä vaativampien määräysten mukaisesti. Yhtenäiset työtavat ja ohjeet laadukkaasta toimimisesta vähentävät virheitä ja näin säästävät aikaa ja rahaa. Laatujärjestelmän omaksunut työntekijä on motivoitunut, osaa toimia oikein ja ennaltaehkäistä virheitä.

Laatujärjestelmä koostuu laatukäsikirjasta, toimintaohjeista ja viiteaineistosta. Laatukäsikirja sisältää kuvaukset eri toiminnoista ja niiden vastuuhenkilöt. Käsikirjasta näkyy yrityksen toimintaperiaatteet ja laadun toteutus. Toimintaohjeet toimivat työntekijälle käytännön ohjeena eri tilanteisiin. Ohjeesta näkee, miten laatua ylläpidetään ja miten tietoa arkistoidaan kehittämistä varten. Viiteaineisto pitää sisällään lait ja asetukset sekä yrityksen tietokannan. Tietokannasta löytyy muun muassa dokumentaatio toiminnasta, muistiot, auditoinnit ja muut laatutiedot.

1.1 VRJ Etelä-Suomi Oy

VRJ Etelä-Suomi Oy on osa VRJ Groupia. VRJ Group on monipuolinen rakennusalan yritys. Sen pääpaikkana toimii Oulu. Toimintaan kuuluu maa- ja viherakennus, asfaltointi, murskaus, kuljetuspalvelut, silta- ja betonirakenteet ja kiertäystoiminta. VRJ Group työllistää noin 250 työntekijää. Muita toimipaikkoja ovat pääkaupunkiseutu sekä Tampere. VRJ Etelä-Suomi toimii pääkaupunkiseudulla maa- ja viherrakennuksen moniosaajana.

Yrityksellä on käytössään laatujärjestelmä sekä RALA-sertifiointi. Yrityksen kasvaessa ja jatkuvan kehityksen puutteen vuoksi laatujärjestelmä ja etenkin sen toimintaohjeet kaipaavat kehitystä. VRJ Etelä-Suomen laatujärjestelmää halutaan kehittää toimivammaksi, yhtenäistää työtavat ja parantaa dokumentaatiota.

Tällä hetkellä dokumentaatio on ollut puutteellista ja työtavat ovat olleet erilaisia eri työmailla. Toimivalla laatujärjestelmällä pyritään vähentämään virheitä ja virhekustannuksia. Parantamalla dokumentointia parannetaan työn seuraamista toimistolta käsin ja samalla saadaan projekteista kattava arkisto tulevaisuutta varten. Dokumentteja tulisi kehittää myös hallinnollisista toimista, henkilökunnasta ja kehitystarpeista. Samalla voidaan kehittää työturvallisuuttakin. Tarvemmalla seurannalla pystytään puuttumaan epäkohtiin, jotka aiheuttavat ylimääräistä työtä ja kustannusta.

RALA-sertifiointia varten yrityksen toimintatavat tulee arvioiduttaa vuoden välein. Tämä tarkoittaa järjestelmällistä kehitystyötä ja auditointeja yrityksessä. Sertifiointin sekä selkeyden vuoksi yrityksen tietokantaa tulee uudistaa ja jäsenellä selkeämmin.

1.2 Opinnäytetyön tavoite ja rajaus

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää VRJ Etelä-Suomen laatujärjestelmää toimivammaksi ja tehdä siitä RALA-sertifiointin ehdot täyttävä. Yrityksellä on jo laatujärjestelmä ja RALA-sertifiointi. RALA tekee toiminnan arvioinnin vuosittain ja on nähty tarpeelliseksi muokata nykyinen järjestelmä RALA:n ohjeiden mukaiseksi. On myös nähty tarpeelliseksi kehittää yrityksen toimintatapoja yhdenmukaiseksi ja kehittää dokumentointia.

Työni tarkoituksena on luoda toimintaohjeet RALA:n vaatimusten mukaisesti. Toimintaohjeissa on kirjattu tarpeelliset toimintatavat, jolla sertifiointin vaatimukset täyttyvät. Toimintaohjeissa on arviointiperusteiden mukainen jako, joka käsittelee kohta kohdalta vaadittavat suoritteet, dokumentoinnit ja näytöt. Vaadittavien dokumenttien teko ja kerääminen kuului myös työhön. Toimintatapoja tehdessä huomasi tarpeelliseksi tehdä myös työntekijöille oppaan, jossa kerrotaan yrityksestä, työturvallisuudesta ja muusta tärkeästä työhön liittyvästä.

Myöhemmin yrityksellä on tarkoitus päivittää laatukäsikirja toimintaohjeita mukaiseksi sekä muokata tietokanta helpommaksi, monipuolisemmaksi ja mukailemaan toimintaohjeen vaatimuksia. Toimihenkilöiden ohjeistus ja auditointi muuttuvista järjestelyistä suoritetaan myöhemmin.

Opinnäytetyössäni olen soveltanut VRJ Etelä-Suomella saamaani työkokemukseni ja tehtyjä havaintoja, Rakennustiedon Ratu-oppaita sekä RALA:n arviointiperusteita.

2 LAADUN MÄÄRITTÄMINEN

2.1 Laadun merkitys

Laadun käsitteleminen ei ole helppoa. Ei ole yhtä asiaa joka määrittäisi laadun. Yleisesti ajatellen laatu on hyvää, jos yritys pystyy vastaamaan asiakkaan tarpeisiin ja asiakas on tyytyväinen saamastaan palvelusta tai tuotteesta. Laatu ei kuitenkaan ole vain asiakkaan tyytyväisyyttä vaan myös sitä, miten hyvin ja tehokkaasti yritys on saanut asiakkaan tyytyväiseksi ja tietenkin kulut huomioon ottavasti. Yrityksen toiminta tulee asettaa asiakastarpeiden mukaisesti ja tuottaa palveluita tai tuotteita sopivalla resurssien ja pääoman sijoittamisella. Laatuun liittyy myös suoritustason jatkuva parantaminen kehityksen niin salliessa. Laadun määritelmänä on ollut alusta alkaen, että virheitä ei tehdä ja asiat tehdään kerralla oikein. (1, s.18.)

Tärkeä asia laadun määrittämisessä on tehdä oikeita asioita oikealla laadulla. Ei ole laadukasta tuottaa asioita liiallisella laadulla, josta asiakas ei ole valmis maksamaan. Laatu on sovitettava asiakkaan tarpeen mukaan. ”Ylilaadusta on myös kysymys, jos tie pidetään kustannuksista piittaamatta paremmassa kunnossa, kuin mitä asiakas edellyttää.” (1, s. 19.)

Hyvä laatu on yritykselle elinehto. Laadukkaalla toiminnalla voidaan hallita eri kokonaisuuksia, jotka vaikuttavat toisiinsa ja auttavat menestymään ja tuottamaan tulosta. Hyvä laatu merkitsee virheettömyyttä ja alhaisia tuotantokustannuksia, mikä taas vaikuttaa positiivisesti yrityksen kannattavuuteen ja katteeseen. Hyvä laatu täyttää asiakkaan tarpeet ja odotukset. Tyytyväiset asiakkaat tuovat lisää asiakkaita ja sijoittavat itsekin enemmän jatkossa yritykseen. Laadukas toiminta ja hyvä markkinointi parantavat yrityksen kannattavuutta ja imagoa, joka luo yrityksestä hyvän ja menestyvän kuvan. Hyvin pyörivällä yrityksellä on myös tyytyväiset ja tehokkaat työntekijät. (1, s. 24-25.)

2.2 Laadukas yritys

Laatukeskus on pohtinut laadukkaan yrityksen tunnusmerkkejä miettiessään Suomen laatupalkintokilpailun arviointiperusteita. Esille nousi esimerkiksi seuraavanlaiset tunnusmerkit (1, s. 26-29):

- Asiakassuuntautuneisuus: Asiakas on laadun lopullinen mittari. Asiakas lopulta rahoittaa toiminnan ja määrittelee tuotteet ja hinnan. Tuotteen kysynnän takana olevien prosessien tulee mukailla markkinoita muuttuvissa tilanteissa.
- Johtajuus ja toiminnan päämäärätietoisuus: Johto on sitoutunut laatupolitiikkaan ja valmis kehittämään sitä. Johtajat toimivat esimerkkinä koko yritykselle ja näyttävät laadun merkityksen ja kehittymisen tarkoituksen. Tavoitteet, strategiat ja toimintatavat ovat yhtäläiset ja tähtäävät samaan eri osa-alueilla.
- Henkilöstön kehittäminen ja osallistuminen: Henkilöstö on yrityksen laatu. On tärkeää pitää henkilöstö tyytyväisenä ja motivoituneena sekä kouluttaa jatkuvasti muuttuviin tilanteisiin. Hyvät työntekijät ovat avainasemassa menestykseen ja hyvään tulokseen. On valittava oikeat ja osaavat työntekijät oikeisiin työkuviin.
- Tuloshakuisuus: Yritys hakee menestystä ja pyrkii pitämään toimintansa eturintamassa mukailevien trendien ja tilanteiden mukaan. Yrityksellä on selvä visio tulevastä. Nopea kehitys, muuttuvat prosessit ja turhan työn ja menojen minimoiminen takaavat tuloksen. Verkostoituminen ja liittoutuminen saattaa olla tarpeen joissakin tilanteissa.
- Prosesseihin ja tosiasioihin perustuva johtaminen: Johtaminen ja yrityksen toiminta perustuu faktoihin ja tilastoihin lukuihin. Toimitaan tilastoitujen arvojen mukaan ja reagoidaan niihin. Tietojärjestelmät keräävät ajantasaista tietoa toiminnasta, kuluista, asiakastyytyvyydestä ja niin edelleen. Lisäksi toiminta ja toiminnan kehittyminen on niiden mukaista.
- Kumppanuuksien kehittäminen: Menestyvillä yrityksillä on hyvä yhteistyökyky. Luodaan kumppanuussuhteita erikoisosaajien ja jopa kilpailijoiden kanssa, jolla saadaan parannettua markkina-asemaa sekä kilpailua.

Yhteistyössä pyritään molempia hyödyttävään ja pitkäaikaiseen sopimukseen.

- Yhteiskunnallinen vastuu: Toimintaperiaatteisiin sisältyy lähiympäristön kehittämistä. Otetaan vastuuta turvallisuus- ja terveystieteisiin, ympäristöhaittojen syntymiseen ja estetään luonnonvarojen tuhlaamista.
- Jatkuva parantaminen: Laadun kehittämistä on jatkettava keskeytyksittä. Työn tultua päätökseen tällä hetkellä on sitä jatkettava tulevaisuutta ajatellen. On seurattava laatujärjestelmän toimivuutta ja kehitettävä epäkoh-
tia ja muunnuttava muuttuvaan ympäristöön.

2.3 Laatujohtaminen

Laatujohtaminen tarkoittaa niitä asioita, joilla laatu-tekniikat saadaan omak-
tuksi ja käyttöön organisaatiossa. Laatujohtamisella pyritään varmistamaan, että
parhaat toimintatavat ovat käytössä ja ne toimivat tavoitteiden kannalta järke-
västi. Laatujohtamisella tarkoitetaan johtamistapaa, jolla yritys saadaan teke-
mään laatua. Se on laatu-tekniikan ja organisaation johtamisen yhdistelmä. (2, s.
126.)

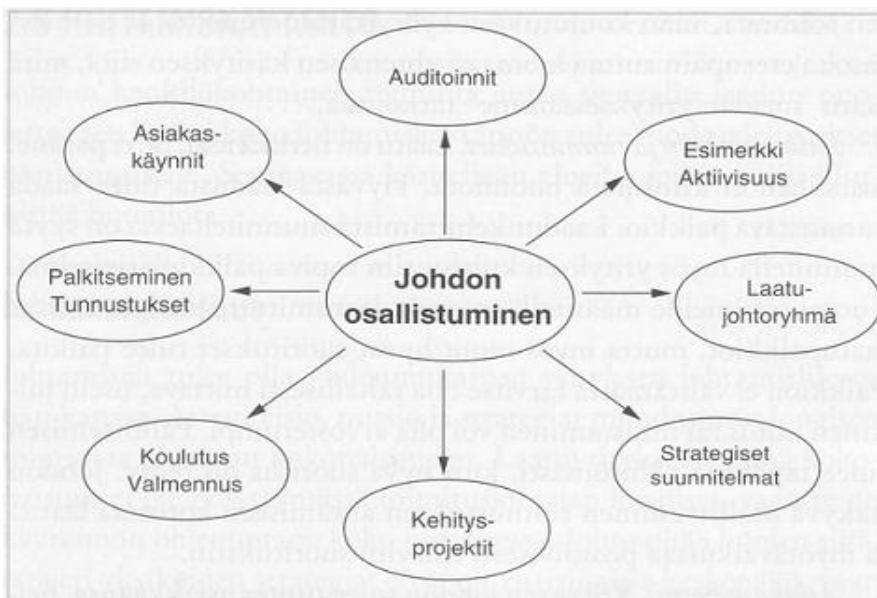
Laatujohtaminen tarkoittaa laatuun liittyvän tiedon luomista, käsittelyä ja käyt-
töä. Laatuvirheiden korjaus ja ennaltaehkäisy sekä parhaiden toimintatapojen
kirjaus ja laatujärjestelmän rakentaminen ovat tärkeitä. Toiminnan jatkuva kehit-
täminen ja uusien ideoiden tuominen antavat laadukkaalle toiminnalle jatkuvuut-
ta. Laatujohtamisella pyritään nostamaan laadun tasoa ja kehittää sitä asiakas-
lähtöisesti. (2, s.126 -127.)

Perusedellytyksenä laatu-yritykselle on johdon sitoutuminen laatuun. Laatua si-
toudutaan kehittämään ja siihen käytetään aikaa ja rahaa. Johdosta tulee näkyä
selvästi, että laatu on yksi pääpainopisteistä ja tärkeä asia, jotta työntekijät otta-
vat asian omakseen ja sitoutuisivat ajattelemaan samoin. (1, s. 56.)

Johtamisjärjestelmä on rakenne, jonka avulla johdon tahto ja tavoite viedään
koko organisaation läpi. Laadukkaalla johtamisella halutaan esimerkiksi paran-
taa työn tuottavuutta, varmistaa tuotteen tasainen ja korkea laatu ja luoda yhte-
näiset käytänteet. (1, s. 29.)

Laatutoiminnassa on hyvä asettaa tavoitteet, joihin tähdätään. Tyypillisiä tavoitteita ovat asiakastyytyvyyden ja suorituskyvyn nosto ja yrityksen menestyksen varmistaminen jatkossa. Täytyy selvittää, mitkä asiat erityisesti vaativat parantamista ja mistä huono laatu on peräisin. Laatujohtamisen tulisi mukailla asetettuja visioita ja strategioita, jotta toiminnalla olisi päämäärä. Tärkeitä asioita laatuprojektissa ovat pätevä projektipäällikkö, selkeä vastuunjako, realistinen toimintasuunnitelma ja riittävät resurssit. Laadunhallintaa edesauttaa jatkuva koulutus. Kouluttaminen erilaisista asioista, tavoista ja muutoksista levittää laadunhallinnan koko organisaatioon ja kaikkien käsiteltäviksi. Jokainen koulutuksen käynyt tietää laadullisista asioista ja päämääristä ja osaa siten toimia niiden mukaisesti. (1, s. 51 -56.)

Johdon osallistumista eri osa-alueisiin pidetään tärkeänä osana laatujohtamisessa. Osallistamalla ja näyttämällä mallia viesti menee läpi ja välittyy kaikille organisaation jäsenille ja johtajille. Ylimmän johdon läsnäolo ja vaikuttaminen tuovat laadunäkökulmat mukaan eri työryhmiin kuten talous-, laatu- ja kehitystyöryhmiin. Kuva 1 esittää havainnollisesti johdon läsnäolon ja eri osa-alueiden sitouttamisen laadun piiriin.

KUVA 1. Johdon osallistuminen laadunkehittämiseen (1, s. 59.)

2.4 Laadun kehittäminen

Laadun johtamisen keskeisimpiä periaatteita ovat toiminnan jatkuva, systemaattinen kehittäminen. Positiivinen asenne toiminnan kehittämiseen voi johtaa spontaaniin ja oma-aloitteiseen kehittämiseen. Laadun kehittämisessä on tärkeää ottaa työntekijät mukaan. Kun työntekijät osallistuvat itse entistä parempien standardien ja menetelmien kehittämiseen, he käyttävät niitä helpommin työnteossa. Työntekijöitä kannattaa ohjata kehittämään ja kertomaan toimivia parannuksia. He näkevät monet asiat eri näkökulmasta kuin laadunkehittäjä. Työntekijöitä on hyvä palkita tekemistään, toimivista, ideoista. Palkitseminen motivoi. Jatkuva kehittäminen vaatii edistyshaluisen organisaation. (2, s. 137 - 139.)

Laatua tulisi kehittää siten, että pystytään poistamaan virheiden aiheuttajia, ja suunnittelemalla prosesseja siten, ettei virheitä tapahtuisi. (2, s. 125.)

Auditointi on tärkeä apuväline laadunkehittämistyössä. Auditoidulla yrityksen johto näkee, miten yritys käytännössä toimii ja missä on mahdollisesti parannettavaa. Epäkohdista voidaan alkaa selvittää, mistä erot johtuvat ja millä niitä voisi parantaa. Hyvin suoritettu auditointi parantaa laadunkehittämistyötä ja nostaa toiminnan tehokkuutta. Jos laatutoimintaa ei jatkuvasti valvota, sillä on taipumus rapistua. (1, s. 72 -73.)

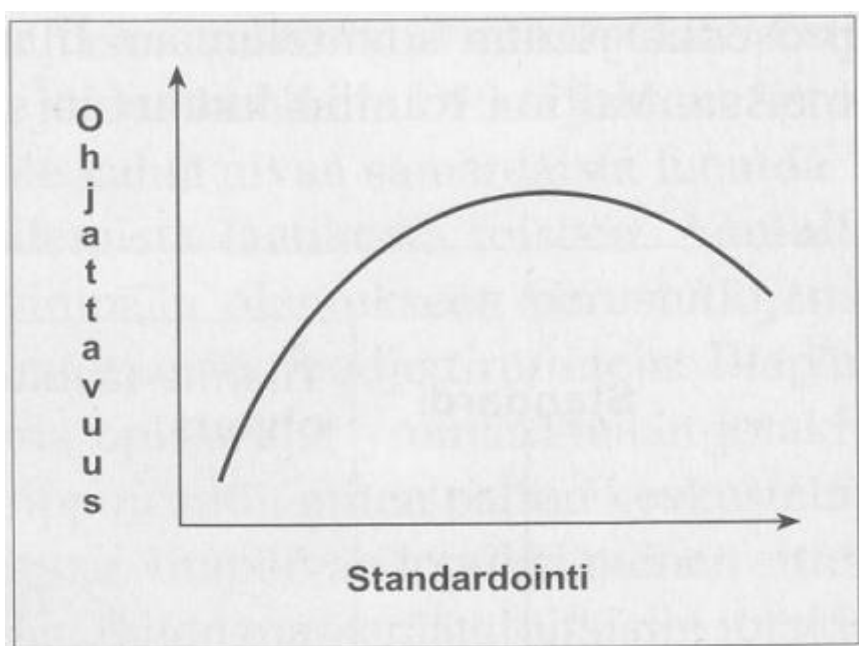
Asiakastyytyväisyys on ehdoton laadunkehittämisen painopiste. Yrityksen toiminta voi jatkua vain, jos asiakas on tyytyväinen. Tyytyväiset asiakkaat tuovat yritykseen enemmän rahaa ja mainostavat myös muille. (1, s. 105.)

3 LAATUJÄRJESTELMÄ

3.1 Laatujärjestelmän merkitys

Laatujärjestelmä tarkoittaa laadun aikaansaamiseksi käytössä olevia organisaation osia, vastuunjakoa, prosesseja ja resursseja. Parhaimmillaan järjestelmä on selkeä, yksinkertainen ja tarkoituksenmukainen, mutta pahimmillaan se on sekava, rönsyilevä ja toimintaa vahingoittava. (2, s. 132.) Suomessa Ollila on väitöskirjassaan tutkinut laatujärjestelmien käyttöönoton vaikuttavan myönteisesti asiakastytyväisyyden paranemiseen. (2, s. 129.)

Laatujärjestelmän kehittäminen tarkoittaa, että organisaation parhaat toimintatavat ja prosessit sekä niiden suoritustavat standardisoidaan ja myös toimitaan niiden mukaisesti. (2, s. 132.) Kuva 2 esittää havainnollisesti, kuinka järjestelmän toimivuus on suhteessa standardisointiin. Aluksi standardisoinnin kasvaessa sen toiminnan ohjattavuus paranee. Liiallisen standardisoinnin ja monimutkaisten ohjeistuksen seurauksena ohjattavuus laskee ja laatujärjestelmän hyödyt muuttuvat haitaksi ja sekasotkuksi. ”Jos työntekijän tarvitsema laatujärjestelmä ei mahdu yhteen mappiin, järjestelmä on liian monimutkainen.” (2, s. 129.)

KUVA 2. Standardisoinnin ja ohjattavuuden suhde (2, s. 129.)

Optimaalinen laajuus laatujärjestelmässä määräytyy organisaation luonteesta. Optimaalista laajempi käsittely tuottaa enemmän haittaa kuin hyötyä. Jos prosessit ovat hallinnassa ja virheet pysyvät asetetuissa rajoissa, on turhaa tarkastella niitä tarkemmin ja sotkea toimivia menetelmiä. (2, s. 134.)

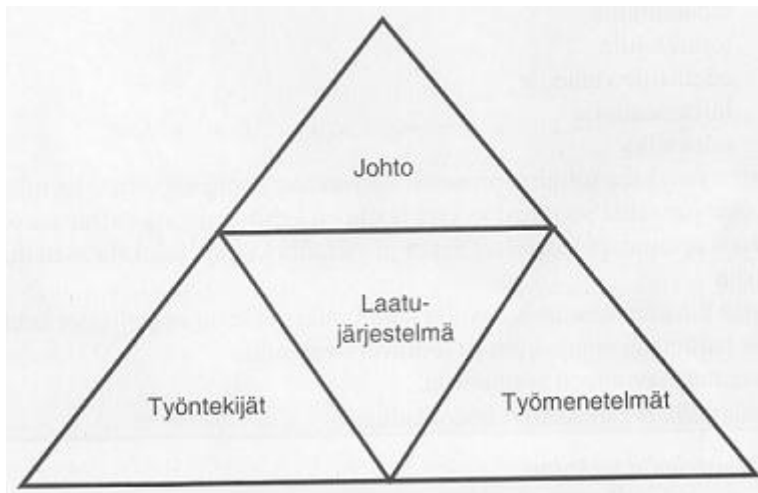
Järjestelmän perimmäinen tarkoitus on varmistaa toimintojen vaatimusten mukainen toistettavuus ja lisätä asiakkaiden luottamusta yritykseen. Kirjallinen laatujärjestelmä voi olla myös edellytyksenä organisaatioiden väliselle yhteistyölle. Joskus järjestelmällä on myös markkinointiarvoa. (3, s. 15-16.)

Laatujärjestelmästandardit ovat malleja laatujärjestelmien dokumentoinnille. Niissä on esitetty joukko vaatimuksia, joissa kuvataan ominaisuudet, jotka hyvällä laatujärjestelmällä tulee vähintään olla. Standardit eivät anna valmiita ratkaisuja vaan yrityksen tulee itse ratkaista sopivat menetelmät vaatimusten täyttämiseksi. Laatujärjestelmä ei automaattisesti paranna toiminnan laatua vaan se on keino tarkastella ja kehittää toimintaa systemaattisesti kohti parempaa. (3, s. 16.)

Laatujärjestelmästandardit edellyttävät toimintatapojen kirjallista kuvaamista. Kirjallinen laatujärjestelmä auttaa laatutason ylläpitämistä ja kehittämistä. Kirjallista laatujärjestelmää on helpompi kehittää, kun asiat on kirjattu ja dokumentoitu ja tuloksia pystytään seuraamaan. (3, s. 16.)

Laatujärjestelmän sertifiointi tarkoittaa sitä, että asiakkaan ei tarvitse joka kerta tutkia toimittajansa laaduntuottokykyä. Tehtävä on annettu sertifiointielimelle. Sertifiointi ei kuitenkaan takaa sitä, että yritys noudattaa sertifiointin asettamia ehtoja, vaan se tarkoittaa, että yritys on dokumentoinut toimintansa vaadituilla toiminta-alueilla ja toiminut ainakin sertifiointivaiheessa niiden dokumentoinnin mukaisesti. (3, s. 16.)

Laatujärjestelmän tehtävä on yhdistää johto, työntekijät ja toimintamenetelmät (kuva 3). Hyvä laatujärjestelmä kattaa kokonaisvaltaisesti yrityksen toiminnot ja pystyy tuottamaan tietoa laadun kehittämiseksi. (3, s. 16.)

KUVA 3. Laatu-järjestelmän asema laatujohtamisessa (3, s. 16.)

3.2 Laatu-järjestelmän rakenne

Laatu-järjestelmän perinteisessä mallissa osat ovat laatu-käsikirja, menettely- ja toimintaohjeet ja viiteaineisto. Yleensä nämä muodostavat organisaation laatu-järjestelmän, mutta rakenne voi vaihdella organisaatioittain tarpeen mukaan. Yksittäisille rakennusprojekteille tehdään sovellus yrityksen laatu-järjestelmästä eli laatusuunnitelma. Koko organisaation tuottamat dokumentit niin laatu-järjestelmästä kuin hankekohtaisista laatusuunnitelmista arkistoidaan organisaation laatu-tiedostoon. (3, s. 17.)

Laatu-käsikirja

Laatu-käsikirjan laajuus ja sisältö vaihtelevat organisaatioittain. Se sisältää tavallisesti laatu-politiikan, laatu-järjestelmän menettelyt ja kuvauksen laatuun vaikuttavien henkilöiden vastuista, valtuuksista ja keskinäisistä suhteista. Laatu-käsikirja osoittaa asiakkaille sekä omalle organisaatiolle johdon vision laadusta. Johdon tehtävänä on näyttää mallia toimintaan ja esimerkillään ohjata organisaatiota kohti päämäärää. Laatu-käsikirja näyttää ne elementit, jolla organisaatio pyrkii menestymään. Se myös näyttää, kuinka laatu-järjestelmän eri osat sopivat yhteen. Lisäksi laatu-kirjan tulisi vakuuttaa asiakkaat hyvästä laaduntuottokyvys-

tä, lisätä yrityksen työntekijöiden ymmärrystä omaa työtä kohtaan ja olla tukena kriittisissä työvaiheissa. (3, s. 17.)

Käsikirjassa organisaatioin ylin johto esittelee arvot ja laatupolitiikan avulla selvittää yrityksen laatuun liittyvät päälinjat. Laatupolitiikka ohjaa työntekijöitä sellaisissa laatuun vaikuttavissa asioissa, joista ei ole toimintaohjetta tai selkeää linjausta tehtynä. Jotta laatupolitiikka olisi tarpeeksi toimintaa ohjaava, sen täytyy olla riittävän täsmällinen ja yksiselitteinen. Mitä tarkempi ja käytännönläheisempi laatupolitiikka, sitä herkemmin siihen turvaudutaan eri tilanteissa. (3, s. 18.)

Laatupolitiikkaa voidaan käsitellä kahdella tavalla. Laatujohtamisessa se tehdään koko toimintaa ohjaavaksi ja johdon visioita ja strategioita seuraten. Tässä tapauksessa laatupolitiikka sisältää organisaation päämäärään liittyviä asioita. Toinen tapa on määrittää laatupolitiikka ja tehdä siitä yksi toimintapolitiikka muiden joukkoon. Tässä tapauksessa taas laatupolitiikka on samanarvoinen kuin henkilöstö-, kehittämis- tai hankintapolitiikka. (3, s. 18.)

Menettelyohjeet

Menettelyohjeissa toimintaprosessit kuvataan kertomalla, kuka tekee mitä ja milloin. Ohjeet koskevat prosessin omistajaa ja prosessiin osallistujia. Menettelyohjeita tarkentavat myös toimintaohjeet, joissa kuvataan, miten asiat käytännössä kuuluisi suorittaa. Toimintaohjeisiin kuuluvat myös toimintaan liittyvä viiteaineisto, joka sisältää muun muassa lakeja, asetuksia ja yrityksen sisäisiä ohjeita. (3, s. 18.)

Toimintaohjeet

Laatujärjestelmän pääosa ovat menettelyohjeet. Niiden tarkoituksena on ylläpitää asetettuja laatutavoitteita toimimalla niiden mukaisesti sekä jatkuvasti kehittää laatua. Toimimalla menettelyohjeiden mukaisesti toiminnasta kertyy aineistoa, jonka avulla pystytään seuraamaan ja kehittämään toimintaa laadukkaampaan suuntaan. Toimintaohjeet ovat pysyviä suunnitelmia siihen, miten toimimalla pystytään välttämään virheet tuotteen suunnittelussa, valmistuksessa tai

palvelujen tuottamisessa. Niiden avulla tehtävät rutinoidaan, jotta samaa asiaa ei tarvitse joka kerta miettiä uudelleen. Toimintaohjeen keskeisin osa kuvaa tuotteen valmistusprosessiin liittyvät vaiheet, vastuuhenkilöt ja viittaukset työohjeisiin sekä muuhun aineistoon. (3, s. 18.)

Toimintaohjeen on kuvattava työprosessit siten, että tuotteeseen ei pääse sinne kuulumattomia asioita. Tämän takia toimintaohjeiden laadinta ja niiden ylläpito edellyttää prosessien tulosten mittaamista, virheiden ja vaikeuksien tunnistamista ja niiden syntyminen ennakoimista. Virheitä, ongelmia ja vaikeuksia tulee tarkastella yrityksen ja asiakkaan näkökulmasta. Yksityiskohtaisen toimintaohjeen liitteenä voi olla tarkastuslistoja ja asiakirjoja, mikä tukee työn suorittamista oikein kriittisissä työvaiheissa. Listoilla pyritään myös varmistamaan, että kaikki tarpeellinen muistetaan ja dokumentoidaan. Dokumenteilla voidaan seurata projektien onnistumista ja mahdollisia kulunaiheuttajia. Rakennusalan laatujärjestelmissä menettely- ja toimintaohjeet ovat yhdistetty. (3, s. 18.)

Viiteaineisto

Viiteaineisto koostuu sisäisestä ja ulkoisesta viiteaineistosta. Sisäisessä viiteaineistossa ovat muun muassa tekniset työohjeet, laadunvarmistuksessa ja valvonnassa käytettävien lomakkeiden mallit ja ohjeet, yrityskohtaiset rekisterit ja laatutiedostot. Ulkoista viiteaineistoa taas puolestaan ovat lait, määräykset ja ammattikirjallisuus. (3, s. 18.)

Hankekohtainen laatusuunnitelma

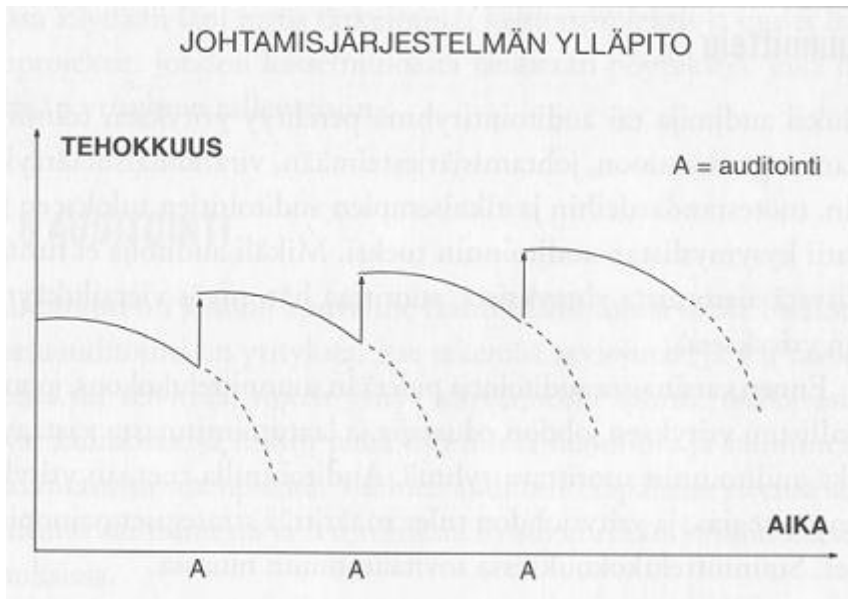
Rakennusalalla yrityksen laatujärjestelmästä tehdään hankekohtainen sovellus, hankekohtainen laatusuunnitelma. Laatukäsikirjan tapaan laatusuunnitelma voi vaihdella paljonkin yrityskohtaisesti. Suurella osaa eri aloista hankekohtaisia suunnitelmia ei tehdä. Laatusuunnitelman on tarkoitus toimia hankkeen laatujohtamisen käytännön työvälineenä. Suunnitelman laatimisessa on otettava huomioon hankkeen erityispiirteet, jotta asiakkaan toiveet pystytään huomioimaan kunnolla ja yllätyksiltä välttyttäisiin. Hankkeen onnistumisen kannalta on tärkeää kartoittaa riskit ja mahdolliset virhekustannusten aiheuttajat, jotta projekti saadaan loppuun ilman lisäkuluja ja aikataulun venymistä. (3, s. 18.)

Laatujärjestelmän laatutiedostot syntyvät hankkeista saatavalla dokumentoinnilla. Laatujärjestelmä vaatii dokumentoimaan tietoa eri vaiheista, jotta tiedetään, että laadussa on pysytty. Dokumentteja tutkimalla voidaan paikantaa virheiden aiheuttajia ja tutkimaan kehityskohteita tuleviin projekteihin. (3, s. 18-19.)

3.3 Laatujärjestelmän kehittäminen

Laatujärjestelmän kehitystyö ei pääty koskaan. Laatua tulee kehittää jatkuvasti, jotta pysytään saavutetulla laadun tasolla. Parannettavaa löytyy aina, joten ongelmakohdat tulee korjata. Laadun kehittämisen kannalta uusia mahdollisuuksia tulee tutkia ja hyödyntää löydöt käytännössä. Saavutetun tason ylläpitäminen edellyttää järjestelmän auditointeja. Auditointi tarkoittaa organisaation toimien systemaattista ja suunniteltua tarkastamista, että tuotteet ja palvelut tehdään toimintaohjeiden mukaisesti. Auditoinneilla pyritään selvittämään käytännön ja toimintaohjeiden väliset poikkeamat, toimintaohjeiden tarkoituksenmukaisuus, seuraamaan johdon asettamien tavoitteiden saavuttamista sekä tunnistamaan kehitystarpeita. Juuri kehitystarpeiden tunnistaminen on sisäisten auditointien tärkein tehtävä. Ulkopuolinen, esimerkiksi sertifiointiyritys, ei yleensä näe kuin vallitsevan tilanteen. (3, s. 19.)

Hyvin suoritettu auditointi ryhdistää laadunkehitystyötä ja nostaa toiminnan tehokkuutta kuvan 4 mukaisesti. Jos toimintaa ei valvota säännöllisesti, sillä on taipumus rapistua. Jos työntekijä huomaa, että laatuun ei kiinnitetä huomiota, on hänellä taipumus oikaista ja säilyttää virheelliset rutiininsa tai palaamaan vanhoihin tapoihin. (1, s.73.)

KUVA 4. Auditoinnin vaikutukset (1, s. 74.)

Jos auditoinnin yhteydessä havaitaan poikkeamia käytännön ja toimintaohjeiden välillä, tulee tarkistaa ensin ohjeen tarkoituksenmukaisuus ja järkevyys. Jos toimintaohjeissa on puutteita, on syytä tutkia ja korjata puutteet. Jos ohjeen sisältö on järkevä ja tarkoituksenmukainen mutta sitä ei noudateta, on tarkistettava työntekijöiltä asian ymmärrettävyys ja tarvittaessa järjestää koulutusta. (3, s. 19.)

Ongelmien korjaamisen edellytyksenä on, että ongelmat havaitaan herkästi sekä selvitetään havaittujen laatu-poikkeamien syyt. Tätä toimintoa kuvaa niin sanottu Demingin laatuympyrää, jonka mukaan laadukas toiminta saadaan suunnitelmalla työ, tekemällä suunnitelmien mukaisesti, tarkastamalla tulokset sekä korjaamalla toimintaa, mikäli haluttua tulosta ei syntynyt. Rakentamisessa Demingin ympyrää on käännetty puoli kierrosta eteenpäin eli tarkasta-korjaa-suunnittele-tee. (Kuva 5.) Rakentamisessa täytyy aina tarkastaa toteutuksen edellytysten olemassaolo ennen aloittamista. Rakentamisessa ei tarvitse suunnitella tehtäviä joka kohteessa uudelleen vaan voidaan tarkastaa lopputulos. Mikäli lopputulos ei miellytä, selvitetään poikkeaman syyt ja suunnitellaan toiminta uudelleen ja toimitaan sen mukaisesti. (3, s. 19- 20.)

4 RAKENTAMISEN LAATU

Rakennushankkeessa lopputuloksen ominaisuudet tarkentuvat projektin edessä tilaajan toiveista ja tarpeista vastaanotettavan rakennuksen kokonaisuuteen. Rakennus muodostuu rakennushankkeen eri osapuolten välisestä toiminnasta ja toiminnan tulosten sekä asetettujen tavoitteiden kautta. Rakennukselle asetetut vaatimukset ja tavoitteet määräytyvät rakennuttamisen, suunnittelun, materiaalien ja tuotannon yhteistoiminnasta. (3, s. 25.)

Rakentamisen laatu jakaantuu kahteen eri osaa: rakennuksen laatuun ja rakentamisprosessin laatuun. Yleensä rakennuksen laatu ilmaisee, miten hyvin se täyttää koettavuudelle ja käytettävyydelle asetetut tavoitteet. Nämä taas voidaan jakaa esimerkiksi siten, että koettavuutta voidaan tarkastella orientoitavuudella ja virikkeellisyydellä ja käytettävyyden ominaisuudet voidaan jakaa teknisiin ja toiminnallisiin osiin. Rakennusprosessin laatu johtamisen, yhteistyön ja informaation laadun kautta. Laatujohtamisella pyritään varmistamaan eri osapuolten toiminnan laatu sekä rakennuksen laatu ja pitämään laatueroimmat mahdollisimman vähäisinä. (3, s. 25- 26.)

4.1 Rakennuksen laatu

Rakennuksen, rakennusosien ja taloteknisten järjestelmien käytettävyyteen luetaan ne toiminnalliset edellytykset, jotka ovat edellytyksenä rakennuksessa tapahtuvalle toiminnalle. Osa käytettävyyteen liittyvistä ominaisuuksista, kuten terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat, määritetään maankäyttö- ja rakennuslaissa ja asetuksissa. Toiminnalliset ja tekniset vaatimukset kohdistuvat sisätilojen ja ulkoalueiden rakennusosiin ja materiaaleihin, teknisiin järjestelmiin sekä viimeistely- ja varustetasoon. Toiminnallisia ja teknisiä vaatimuksia asetetaan rakennuksen ja sen tilojen lisäksi materiaaleille, järjestelmille ja niiden muodostamille kokonaisuuksille, kuten soveltuvuus käyttötarkoitukseen, huollettavuus ja käyttötarkoituksen muunneltavuus.(3, s. 26.)

Toiminnallisiin ominaisuuksiin vaikuttavat tilojen toimivuus, sijainti ja käytettävyys, jotka pitäisi sovittaa yhteen teknisten vaatimusten kanssa. Näitä voidaan tarkastella suunnitelmien mitoilla, tilojen sijainnilla ja tarkastelemalla näitä yhdis-

tävien järjestelmäosien ominaisuuksia. Toiminnalliset ehdot asettavat omat ehdot myös teknisille ratkaisuille. Esimerkiksi julkisivun säilyvyys vaikuttaa materiaalin valintaan. Teknisten ratkaisujen on mukauduttava toiminnallisiin vaihteluihin olosuhteiden muuttuessa. (3, s. 27.)

Rakennuksen koettavuus on käytettävyyttä subjektiivisempi käsite. Koettavuuteen vaikuttavat ympäristö, ulkotilat ja lähiympäristö, sisätilat ja niiden laatu ja yksityiskohdat. Koettavuus on käyttäjäkohtaista. (3, s. 27.)

Usein käyttäjän vaatimukset hankkeen alkaessa ovat summittaiset. Jotta hanke pääsisi etenemään alusta lähtien oikein ja käyttäjän toiveen mukaan, on vaatimukset tunnistettava ja tulkittava suunnittelijoille ja urakoitsijoille ymmärrettävään muotoon. Vaatimukset voivat kohdistua rakennuksen sijaintiin, muotoon, kokoon, teknisiin ja taloudellisiin ominaisuuksiin tai käytettävyyteen. Käyttäjän tarpeista muokataan vaatimusten mukainen kokonaisuus. Osa vaatimuksista tulee yhteiskunnalta, turvallisuudesta ja viranomaisilta, joten lopullinen muoto kohteesta rakentuu näiden vaatimusten välille. Yleensä käyttäjän odotukset kohdistuvat rakennuksen toiminnalliseen laatuun. (3, s. 27.)

4.2 Rakennusprosessin laatu

Rakennuksen laatu muodostuu monista prosesseista ja niiden osapuolten työn lopputuloksena. Rakennusprosessiin liittyviä osapuolia ovat käyttäjät, omistaja, rakennuttaja, suunnittelijat, materiaalinvalmistajat, urakoitsijat ja viranomaiset. Joissakin tapauksissa käyttäjä, omistaja ja rakennuttaja ovat yksi ja sama. Rakennuttaja ohjaa ja koordinoi koko hanketta, mutta kaikki osallistuvat tahot ovat osa prosessin laatua. (3, s. 27.)

Rakennuttamisella tarkoitetaan käyttäjän tilantarpeesta johdetun prosessin organisointia ja järjestämistä. Rakennuttajan tehtäviin kuuluu tilaajan ja käyttäjien odotusten muuttaminen tavoitteiksi ja ohjeiksi. Tehtäviin kuuluvat myös suunnitteluprosessin ohjaaminen, tavoitteiden toteutumisen valvonta ja prosessin arviointi ja dokumentointi. Rakennuttamisen laatua on kaikkien prosessien onnistunut suorittaminen. (3, s. 27.)

Suunnittelun laatu voidaan jakaa kolmeen osaan: suunnittelutoiminnan laatu, suunnitelmien laatuun ja suunnitelma-asiakirjojen laatuun. Suunnitelmien laadulla tarkoitetaan suunnitelma-asiakirjojen kuvaaman rakennuksen ominaisuuksia käyttäjän tarpeisiin verrattuna. Tämä ilmenee suunnitelmien vastaavuutena muun muassa käyttäjän tarpeisiin, kustannuksiin ja laatutasoon. Suunnitelma-asiakirjojen laadulla tarkoitetaan niiden sisällön ja esitystavan vastaavuutta asiakkaan vaatimuksiin. Asiakirjojen laadulla tarkoitetaan sitä, kuinka selkeät ja yksiselitteiset suunnitelmat ovat. Asiakirjat toimivat siteenä asiakkaan, suunnittelun ja tuotannon välillä. (3, s. 28.)

Suunnitelmien laatu on riippuvainen siitä, kuinka hyvin tilaaja tai käyttäjä tunnistaa omat tarpeensa ja vaatimuksensa. Suunnittelijan tehtävänä on suodattaa asiakkaan toiveet ja tarpeet suunnitelmien muotoon. Joskus suunnitelmia joudutaan muokkaamaan ja tarkentamaan prosessin edetessä. Suuressa asuntotuotannossa asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden selvittäminen on vaikeaa, kun lopullista asiakasta ei tiedetä. Tällöin täytyy edetä keskiverto asiakkaan toiveiden mukaisella tavalla. (3, s. 28.)

Tuotantolaatu tarkoittaa sitä, miten hyvin valmis rakennus vastaa suunnitelmia. Tuotantolaatu syntyy urakoitsijoiden työn, materiaalien, toimittajien, rakennustarvikkeiden ja järjestelmien laadun yhteispelinä. Suunnitelma-asiakirjojen laatu vaikuttaa myös tuotannon laatuun. (3, s. 28.)

Koko rakennusprosessin laadun kannalta oleellista on prosessin aikana syntyvän tiedon välittyminen. Osapuolten väliset rajapinnat heikentävät tiedonkulkua ja voivat muuttaa tiedon sisältöä. (3, s. 28.)

4.3 Rakennustyömaan laadunvarmistus

Rakennustyömaan laadunäkökulmana on valmistuskeskeinen laatu. Sen mukaan rakennuksen on oltava yhteneväinen suunnitelma-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten suhteen. Laadun seuranta tapahtuu laadunvarmistuksen avulla. Laadunvarmistus sisältää kaikki suunnitellut ja järjestelmälliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen riittävän laadun varmistamisen seurannalle. Laaduntarkastus on osa laadunvarmistusta: siinä laatua mitataan ja verrataan asetettuihin ja so-

vittuihin vaatimuksiin. Laadunvalvonta on yhteisnimitys laadunvarmistuksen eri toimille. Tärkeä osa laadunvarmistusta on työntekijöiden perehdytys laatuun ja tarvittavan laadun vaatimuksiin. (3, s. 36.)

Laadunvarmistuksen tehtävät alkavat laadunvarmistuksen suunnittelusta ja päättyvät käyttöönottoon. Laadunvarmistus toimenpiteitä ovat

- laadunvarmistustoimenpiteiden selvittäminen
- suoritettujen laadunvarmistustoimenpiteiden ymmärtäminen
- laaduntarkastuksen suorittaminen
- laatuvirheiden kirjaaminen ja syiden selvittäminen
- laatudokumenttien keräys, analysointi ja käyttö.

Laadunvarmistuksen tavoitteena on myös varmistaa moitteeton ja systemaattinen tiedonkulku rakennuttajan, suunnittelijoiden, urakoitsijan, aliurakoitsijoiden ja työntekijöidenkin välillä. Laadunvarmistusta on myös korjata virheet ja ongelmat, jotka ovat syntyneet puutteellisen, epätäsmällisen tai väärinymmärretyn tiedon kulussa. (3, s. 36.)

Laatuvaatimusten ymmärtäminen ja niiden yksiselitteisyys on laadun tekemisen edellytys. Periaatteena on: ei voi tehdä oikein, jos ei tiedetä, mitä vaaditaan. Tämän takia laatuvaatimukset on selvitettävä työntekijöille. Laatuvaatimukset löytyvät rakennusselostuksista, suunnitelmapiirustuksista ja työselostuksista. (3, s. 37.)

5 RALA-SERTIFIINTI

5.1 RALA ry ja sertifiointin hyödyt

Rakentamisen Laatu RALA ry on kiinteistö- ja rakennusalan järjestöjen perustama toimija, jonka tavoitteena on rakentamisen laadun ja -kilpailun parantaminen. Yhdistys on perustettu vuonna 1997. RALA kerää ja ylläpitää tietoa alan yrityksistä, se arvioi niitä ja antaa pätevyksiä ja luokituksia. RALAn toiminta on puolueetonta ja luottamuksellista ja sen tuottama tieto on luotettavaa ja ajantasaista.

RALAn arviointilautakunta arvioi ja todentaa RALA-pätevyydet sekä myöntää RALA-sertifikaatit arvioijien raporttien perusteella. Lautakunta koostuu neljästä jaostosta: talonrakentaminen, infra, talotekniikka sekä suunnittelu ja rakennuttaminen. Jokaisessa jaostossa on kuusi varsinaista jäsentä. (4.)

RALA-sertifiointi on avoin arviointimenettely kaikille rakennusalan suunnittelu- ja rakennuttamisyrityksille, rakennus- ja asennusyrityksille ja viherpalveluyrityksille. Se perustuu yrityksen toimintajärjestelmän auditointiin. Arviointiperusteita on ollut kehittämässä alan keskeiset toimijat, joten niissä on otettu huomioon toimialakohtaiset erityispiirteet. (5.)

Arviointiperusteissa on pyritty huomioimaan yrityksen onnistumisen ja menestymisen kannalta tärkeimpiä toimintatapoja. Perusteissa on myös painotettu asiakkaan ja sopimusosapuolen kannalta tärkeitä vaatimuksia ja odotuksia. Myös keskeiset turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat on otettu huomioon. (5.)

Sertifiointin tarkoituksena on palautteen muodossa tarjota yritykselle väline muun muassa oman toimintajärjestelmän, toiminnanohjauksen, riskienhallinnan ja kilpailukyvyn kehittämiseen. Sertifiointi on kotimaan markkinoille hinnaltaan ja sisällöltään sopiva julkinen hyväksyntä. Se helpottaa myös tilaajan hankintamenettelyssä suorittamaa toimittajan arviointia ja valintaa. (5.)

Sertifiointimenettely varmistaa omalta osaltaan, että yrityksen toimintajärjestelmä täyttää arviointiperusteet, sovittuja menettelyjä sovelletaan käytännössä ja

yrityksen toimintaa kehitetään. Sertifikaatti antaa myös yrityksen asiakkaille varmuutta siitä, että yrityksen tuote ja toiminta täyttää arvioinnin vaatimukset.
(5.)

5.2 RALA-sertifioinnin arviointiperusteet

Arviointiperusteet on jaettu kahteen ryhmään: työmaatason vaatimuksiin ja yritystason vaatimuksiin. Yritys voi valita hyväksyntää hakiessaan, hakeeko se työmaatason vai yritystason hyväksyntää. Yritystason hyväksyntä sisältää aina myös työmaatason arvioinnin. Suunnittelun ohjaukseen arviointiperusteet sisältyvät yritystason arviointiperusteisiin, mutta ne ovat vapaaehtoisia vaatimuksia.
(6.)

Työmaatason arviointiperusteita:

- Yrityksen toimintaperiaatteet on huomioitu ja toiminnalle asetettu tavoitteet ja niitä seurataan.
- Organisaatio, resurssit sekä vastuut ja valtuudet on määritelty.
- Aloitusedellytykset, kuten luvat, ilmoitukset ja aloituskokoukset on varmistettu. Tietoa aiemmista kohteista hyödynnetään.
- Riskit on tunnistettu ja riskien ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on suunniteltu ja niitä seurataan ja ylläpidetään.
- Turvallisuushaitat ja ympäristöriskit tunnistetaan ja niiden merkitys arvioidaan ja toimenpiteet niiden hallitsemiseksi suunnitellaan.
- Laadunvalvonta ja laadunvarmistustoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan vaatimusten mukaisesti.
- Suunnitelma-asiakirjat hallitaan. Normit, standardit ja määräykset ovat käytettävissä. Toimintajärjestelmä ja laadunhallinta asiakirjat hallitaan.
- Aikataulut suunnitellaan ja toimitaan niiden mukaisesti. Toteutusta ohjataan aikataulujen mukaisesti ja poikkeamiin reagoidaan.
- Taloutta seurataan. Kustannusarviota tarkistetaan.
- Varmistetaan tiedonkulku.
- Hankinnat suunnitellaan ja toimittajien valintaperusteisiin kiinnitetään huomiota.

- Kaluston kuntoa valvotaan.
- Lisä- ja muutostyöt tunnistetaan ja niihin reagoidaan.
- Työntekijät perehdytetään ja varmistetaan, että vaatimukset tunnetaan ja toimitaan vaatimusten mukaisesti.
- Materiaalit varastoidaan oikein ja käsitellään tarkoituksenmukaisesti.
- Poikkeamat tunnistetaan ja niihin reagoidaan, kuten laadunvalvonnan, aikataulun, turvallisuuden poikkeamat.
- Itselleluovutus tehdään ja dokumentaatio kerätään.
- Takuutyöt hoidetaan sopimusten mukaisesti.

Yritystason arviointiperusteita edellisten lisäksi:

- Yrityksellä on selkeät toimintaperiaatteet. Pitkätähtäimen päämäärät ovat tiedossa.
- Keskeiset tekijät kilpailukyvyyn ja päämäärän saavuttamiseksi ovat tiedossa.
- Vastuut ja valtuudet on määritelty ja sisäinen tiedonkulku toimii.
- Tuotantoa suunnitellaan ja johdetaan.
- Yrityksen toimintaa, poikkeamia ja palautetta seurataan ja niihin reagoidaan.
- Toimintaa kehitetään jatkuvasti analysoimalla toimintatapoja ja tuloksia.
- Henkilöstön osaaminen ja riittävyys tunnetaan. Henkilöstön koulutus ja osaaminen on kirjattu.
- Henkilöstöä kehitetään jatkuvasti ja uusia työntekijöitä perehdytetään toimivalla käytännöllä.
- Työympäristön vaikutus henkilöstöön on tiedossa.
- Toimintajärjestelmä kattaa arviointiperusteiden vaatimukset ja se sisältää toimintojen kannalta olennaiset asiat.
- Sovittujen toimintatapojen noudattamista ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti.
- Lainsäädäntöä ja viranomaisohjeita sekä alan suosituksia huomioidaan toiminnassa.

- Toimintajärjestelmän asiakirjat hallitaan. Oleelliset toiminnan tuloksena syntyvät asiakirjat arkistoidaan.
- Markkinointi ja markkinatuntemus ovat riittävät.
- Tarjouspyynnöt läpikäydään ja varmistetaan kyky toteuttaa työ.
- Tarjouksen tekemisen yhteydessä vaatimukset selvitetään ja tehdään määrälaskenta, hinnoittelu ja riskiarviointi.
- Tarjoukset käydään läpi toimivien menettelyjen mukaisesti.
- Sovitaan lisä- ja muutostöistä ennen sopimusta.
- Tarjous ja sopimustoimintaa kehitetään palautteen pohjalta.
- Työnjako hankinnan ja toteutusorganisaatioin välillä toimii.
- Toimittajien valintaperusteet ovat tiedossa.
- Työmaiden hankinnat suunnitellaan ja sopimukset sisältävät tarkoituksenmukaiset aikataulu-, laatu- ja turvallisuusvaatimukset.
- Toimittajista kerätään palautetietoa ja sitä hyödynnetään ja hankintaa kehitetään.

Yllä olevat asiat tulee sisältyä laatujärjestelmään, jotta yritykselle voidaan hakea RALA-sertifiointia. Kohdille on annettu minimivaatimukset, jotka tulee täyttyä. Tarvittavaa dokumentaatiota tulee löytyä tarkastelussa. (6.)

5.3 RALA-pätevyys

Pätevyys perustuu yrityksen osaamisen, resurssien, yhteiskunnallisten velvoitteiden hoidon ja talouden tilan arviointiin. Pätevyyden edellytyksenä ovat tekninen osaaminen ja resurssit, yhteiskunnalliset velvoitteet, tilaajavastuulain tiedot ja taloudellinen tila. (10.)

Yrityksen tulee toimittaa pätevyyttä hakiessaan näytöt toimialansa mukaisista valmistuneista referensseistä sekä resursseista. Yrityksen tulee osoittaa olevansa ennakkoperintä- ja kaupparekisterissä sekä rekisteröity alv-tilittäjä ja hoitavansa verovelvoitteensa ja työntekijöiden eläkemaksut. Tilinpäätöstiedot tulee toimittaa kolmelta edelliseltä tilikaudelta. (10.)

Kun vaaditut asiakirjat ja referenssinäytöt on esitetty, RALAn asiantuntija valmistelee yrityksen toimittaman hakemuksen arviointilautakunnalle, joka voi todeta pätevyyden. Pätevyys on voimassa 12 kuukautta kerrallaan. (10.)

Tällä hetkellä VRJ Etelä-Suomi Oy:llä on RALA-pätevyys. Toimintojen kuvausta tosin ei vielä ole arvioitu. Se voidaan arvioiduttaa vasta toimintaohjeiden käyttöönoton, perehdyttämisen ja korjaustoimenpiteiden jälkeen.

5.4 RALA-sertifiointin hakeminen ja sen vaiheet

Arviointihakemukseen liitetään yrityksen suorittama itsearviointi arviointiperusteita vasten. Tällä varmistetaan toimintatapojen ja niiden soveltamisen valmius ulkopuolista arviointia varten. Samoja arviointiperusteita käytetään ulkoisessa arvioinnissa. Arviointiperusteita voidaan käyttää myös omaehtoiseen toiminnan, palveluiden sekä laadunhallinnan arviointiin ja parantamiseen. (6.)

Kun yritys haluaa hakea RALA-sertifiointia, tulee ensin täyttää hakulomake ja itsearvioinnin tulokset arviointiperusteet-lomakkeelle. Ennen hakemuksen jättämistä tulee tutustua RALA-sertifiointin sertifiointimenettelyyn. (7.)

Arviointiperusteet on jaettu yritystason ja työmaatason vaatimuksiin. Yritys valitsee hakiessaan sen tavoitteisiin sopivan tasovaihtoehdon. Yritystaso on laajempi ja sisältää myös työmaatason eli tuotannon ja projektinhallinnan arvioinnin. Yritystason laajuuteen voi halutessaan liittää mukaan myös suunnittelun ohjauksen arvioinnin. (7.)

Rakennusalan yritys, joka on kuvannut omat keskeiset menettelynsä, voi arvioida itse toimintaansa arviointiperusteita vasten ja parantaa laadunhallintaansa. Kun yritys katsoo valmiuksiensa olevan riittävät, se voi hakea RALA-sertifiointia. Ensiarviointi etenee arvioijan ja yrityksen keskenään sopiman aikataulun mukaisesti. Arviointiprosessin keston vaikuttaa myös mahdollisiin korjaaviin toimenpiteisiin tarvittava aika. Kuva 6 havainnollistaa sertifiointin hakemista. (8.)

KUVA 6. RALA-sertifiointin hakeminen (8.)

RALAn arviointilautakunta päättää arvioijan raportin perusteella sertifikaatin myöntämisestä. Sertifiointin voimassaolo edellyttää vuosittain hyväksyttävää seuranta-arviointia. Kuva 7 esittää vuosittain tehtävän seuranta-arvion kulun. (8.)

KUVA 7. Sertifikaatin uusiminen (8.)

5.5 RALA-sertifiointin hinta

RALA-sertifiointin hinnoittelu perustuu vuosimaksuun. Hinnoittelu perustuu rakennus- ja asennusyrityksillä sekä viherpalveluyrityksillä yrityksen liikevaihtoon. Suunnittelu- ja rakennuttamisyrityksillä yrityksen henkilömäärä määrää hinnoit-

telun. Lisäksi yritys maksaa arvioinnista siihen kuluneen ajan perusteella. Yleensä aikaa kuluu 1–2 päivää yrityksestä ja sen koosta riippuen. Seuranta-arviointiin kuluu hieman vähemmän aikaa kuin ensiarviointiin. Yrityksen toimintaa arvioidaan vuosittain. Arvioija veloittaa tunnilta 95 euroa ja lisäksi arvo-lisäveron 23 prosenttia. (9.)

Taulukko 1 näyttää hinnan muodostumisen rakennus- ja asennusyrityksillä sekä viherpalveluyrityksillä. Hinta on edullinen sen tuomaan hyötyyn nähden. (9.)

TAULUKKO 1. Hinnoittelu rakennus- ja asennusyrityksillä sekä viherpalveluyrityksillä (9.)

Yrityksen liikevaihto (alv 0%)	Vuosimaksu v. 2012 (+alv 23%)
0–1 000 000 €	365 €
1 000 001–8 000 000 €	615 €
8 000 001–20 000 000 €	875 €
8 000 001–20 000 000 €	1 040 €
yli 50 000 000 €	1 200 €

6 VRJ ETELÄ-SUOMI OY:N LAATUJÄRJESTELMÄ

VRJ Etelä-Suomi Oy on osa VRJ Groupia. Jokaisessa yksikössä on oma laadunhallintajärjestelmä, jota kontrolloidaan yrityksen pääpaikasta, Oulusta. VRJ Groupilla on olemassa laatukäsikirja, joka kattaa kaikki toimipisteet. Etelä-Suomen laadunhallinnasta on puuttunut toimintaohjeet ja vakiintuneet käytännöt laaduntarkkailun ja dokumentoinnin osalta. Dokumentoinnissa ja työmaiden seurannassa on erityisesti ollut puutteita, kuten seurantalomakkeiden käytössä, työmaan perehdyttämisessä ja palautteiden keräämisessä. Toimintaohjeilla halutaan saada selkeät ohjeet työmaiden seurantaan ja luoda kattavat ja nykyvaatimusten mukaiset lomake- ja raporttipohjat sisäiseen viiteaineistoon. Nykyinen järjestelmä on hieman sekava ja puutteellinen. Siitä puuttuvat selkeät ohjeet, miten asioita kuuluisi tehdä ja mitä asioita tarvitsee dokumentoida.

VRJ Groupin nykyinen laatujärjestelmä käsittää laatukäsikirjan ja viiteaineistoa. Viiteaineistoa on paranneltu ja sitä tullaan tulevaisuudessa tarpeen mukaan kehittämään lisää. Laatukäsikirja sisältää yrityksen toimintaperiaatteita, ohjeita ja vastuualueita eri osa-alueilta kuten yritysjohto ja -hallinto, markkinointi, tarjous- ja sopimustoiminta, hankinta, kalusto ja työmaatoimintojen kuvaus.

Yrityksen kasvaessa ja työntekijöiden lisääntyessä huomattiin tarve parantaa laatujärjestelmää toimintaohjeilla ja näin luoda yhtäläiset käytännöt laadunhallintaan. Hyvä laadunhallinta ja tulosten seuranta antavat valmiudet kehittää toimintaa, parantaa tuottavuutta ja lisätä kilpailukykyä. Myös työturvallisuutta pyritään parantamaan toimintaohjeilla ja tulevilla auditoinneilla.

VRJ Etelä-Suomella on tällä hetkellä RALA-pätevyys. Pätevyys tulee kuitenkin uusina vuosittain, joten toimintatavat tulisi olla yhtenäiset jatkuvasti. Auditoinnit ja kehitystyö on jatkuvaa ja parannuksia haetaan. Uudet toimintatavat, päivitetty laatujärjestelmä ja sähköiset järjestelmät pyritään ottamaan käyttöön mahdollisimman pian. Järjestelmää ajetaan sisään vaiheittain: tällä kaudella panostetaan työmaiden alku- ja loppuraportointiin. Tulevina vuosina parannetaan ja korjataan nyt kirjattuja käytänteitä ja luodaan auditointikäytäntö, jota aletaan noudattaa jatkossa. Nyt laatujärjestelmän kehittämistyössä on päästy tarkastelu- ja

sisäänajovaiheeseen. Arviolta seuraavan kymmenen vuoden sisällä on laatujärjestelmä saatu kehitettyä halutunlaiseksi ja ajettua sisään yleiseksi ja toimivaksi käytännöksi. Laatujärjestelmää täytyy päivittää ja muokata sitä mukaan, kuin tarvetta ilmenee.

Laatujärjestelmän kehittämisen tavoitteena on saada toimiva laatujärjestelmä, jota kaikkien olisi helppo käyttää ja josta olisi helppo seurata projekteja sekä kerätä tietoja kehitystoimia varten. Hyvä ja selkeä järjestelmä takaa toimivan raportoinnin ja seurannan, josta on helppo poimia tietoa mahdollisista kulunaiheuttajista ja ongelmista. Poikkeamista pystytään tekemään korjaavia toimenpiteitä ja ennaltaehkäistä jatkossa virheitä. Virheistä syntyy kuluja ja aikataulun kiristymistä. Uudistettu järjestelmä on selkeä ja paremmin järjestelty ja se sisältää ohjeet, miten toimia ja mitä tarvitsee dokumentoida.

Esimerkkinä kehityksestä on, että jokaisesta alkavasta työmaasta työpäällikkö täyttää lomakkeen, jossa on työmaan perustiedot ja tarvittavat tiedot taloushallinnolle muun muassa vakuutta ja vakuutuksien hakemista varten. Työmaan edetessä täytetään raportteja työmaan kulusta. Loppuraportissa käydään läpi työmaan taloudellinen tilanne ja syitä siihen. Lisäksi esimerkiksi työturvallisuuden liittyviä seikkoja voidaan kirjata. Uusia raporttipohjia luotiin parantamaan työmaiden seuranta ja todistukseksi vaikkapa työntekijöiden perehdyttämisestä.

Yrityksellä on käytössään järjestelmä, johon on varastoitu yrityksen, hankkeiden ja työntekijöiden tiedot sekä materiaalipankki. Käyttöoikeudet on jaettu työtehtävien mukaisesti. Jokaisella hankkeella on oma kansio, johon perustettaessa kopioidaan tarvittavat lomakkeet ja ohjeet ja noudatetaan niitä. Kansiossa on myös muistilista vaadittavista toimenpiteistä ennen projektin aloittamista, sen kuluessa ja projektin päättyttyä. Kaikki projektiin liittyvä materiaali ja raportit tallennetaan hankkeen kansioon viiteaineistoksi, josta esimerkiksi esimies voi niitä seurata. Arkisto on jäsennelty helposti aiheittain kansioihin ja alakansioihin, joihin voidaan kerätä kaikki tieto helposti kaikkien nähtäväksi. Johtoryhmä tukee laatujärjestelmän kehitystä.

Järjestelmässä on selkeä sisällysluettelo ja rakenne RALAn rakennus- ja asennusyritysten arviointiperusteet jaottelun perusteella. Järjestelmää päivittävät tehtäviin nimetyt henkilöt ja sinne myös kootaan kaikki materiaali selvästi esiin ja luettavaksi. Sieltä on helppo kerätä tietoa ja seurata osa-alueiden kehittymistä ja toteutumista. Toimintaohjeissa on kuvattu ohjeet ja vaatimukset toiminnasta ja tarvittavasta dokumentaatioista, jota tulee kerätä. Keräystä dokumentaatiosta selviää esimerkiksi, että tarkastuksia on tehty ja ongelmiin on puututtu. Nyt, kun järjestelmä on kirjoitettu ja toiminta kuvattu, sitä voidaan lähteä kehittämään. Pieniä asioita laitetaan kuntoon jatkuvasti. Massiivisia uudistuksia ei ole tarpeen ottaa käyttöön. Kehittämisessä sovelletaan Demingin ympyrän periaatetta eli tarkasta-korjaa-suunnittele-tee.

Työntekijöiden halutaan myös kiinnittävän huomiota laatuun, työturvallisuuteen ja omaan osaamiseen ja sen kehittämiseen. Tähän haetaan parannusta kouluttamalla ja auditoimalla. Työntekijöille on tehty oma opasvihko, jossa kerrotaan työntekijän vastuu, muistutetaan työturvallisuusasioista, kerrotaan tärkeät puhelinnumerot ja kerrotaan perehdyttämisestä. Opasvihko on liitteenä.

Toimihenkilöitä koulutetaan jatkuvasti työmaakohtaisesti uudistuneeseen järjestelmään ja muuttuneisiin käytäntöihin sekä tutustuttamaan kehittyneeseen dokumentointiin ja arkistointiin. Koulutuksissa painotetaan myös huomioimaan työturvallisuutta ja työvaiheiden suunnittelua. Järjestelmää siis ajetaan hiljalleen sisään. Paremmalla työvaiheiden suunnittelulla tullaan tarkastaneeksi oikeat työmenetelmät ja ohjeet, joka tarkoittaa virheiden ja kulujen vähenemistä.

Tulevaisuudessa laatukäsikirja tullaan päivittämään vastaamaan toimintaohjeita ja tämän hetkistä tilannetta. Toimihenkilöiden perehdytyksen yhteydessä jaettava opasvihkoa mietitään teetetäväksi. Opasvihko toimisi muistilistana uusista ja vanhoista käytänteistä.

7 YHTEENVETO

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kehittää laadunhallintajärjestelmää VRJ Etelä-Suomi Oy:lle. Aihe oli ajankohtainen, sillä yrityksellä oli laatujärjestelmän kehittäminen ja ylläpito jäänyt viime vuosina taka-alalle. Yrityksen kasvaessa ja työntekijöiden lisääntyessä oli nähty tarpeelliseksi kehittää laatujärjestelmää. Perehdyttäminen ja toimintatavat olivat vaihdelleet eikä vakiintuneita käytänteitä ollut kirjattu.

Työni tarkoituksena oli erityisesti luoda menettely- ja toimintaohjeet. Erityisesti dokumentoinnissa ja työmaiden seurannassa on ollut puutteita. Opinnäytetyönä tein toimintaohjeet, asiakirjapohjia parantamaan sekä dokumentointia että seuranta ja oppaan työntekijöille. Hyvällä laatujärjestelmällä saadaan yhteiset toimintatavat koko henkilöstölle.

Menettely- ja toimintaohjeiden tekemisessä käytin hyväkseni aikaisempaa työkokemustani, töissä tehtyjä havaintoja, päättelykykyä, Ratu-oppaita ja yhteistyötä yrityksen opinnäytetyöohjaajani kanssa. Pyrin tekemään toimintaohjeista selkeät ja lyhyet, jotta ne olisivat mahdollisimman tehokkaat. Toimintaohjeita tehdessäni huomasin tarpeelliseksi perehdyttämistä ja auditointeja silmälläpitäen luoda opasvihkosen työntekijöille. Toimintaohjeisiin kuuluvat vastuujaoit tulevat myöhemmin lisätyksi. Toimintaohjeiden käyttöönoton yhteydessä huomattavat puutteet täydennetään jatkuvan kehittämisen ohella. Ratu-oppaista ja opinnäytetyöohjaajalta sain vinkkejä dokumentoinnin parantamiseen ja tein muutamia asiakirjapohjia. Hyvillä ja selkeillä asiakirjoilla helpotetaan työmaiden seuranta ja näin pystytään puuttamaan paremmin mahdollisiin epäkohtiin. Järjestelmällinen arkistointi ja seuranta helpottavat kehitystyötä.

Toimintajärjestelmä otetaan käyttöön asteittain ja sitä päivitetään jatkuvasti palautteen ja käytännön kokemuksen mukaan. Uudistetun toimintajärjestelmän käyttöönotto vaatii perehdyttämistä, auditointia ja jatkuvaa seuraamista. Laatukäsikirja päivitetään myös myöhemmin vastaamaan toimintaohjeita. Järjestelmää käyttöönotettaessa tehdään sisäisiä auditointeja laatujärjestelmän toimivuudesta ennen seuraavaa RALA-arviointia.

Laatujärjestelmää kehitetään jatkuvasti seuraamalla ja tilastoimalla kuluja, palautteita, tuloksia ja epäkohtia. Kehittämistyö on jatkuvaa, jotta tulosta voidaan parantaa ja virheitä karsia. Toimintajärjestelmä muokkautuu käyttöönotettaessa ja seuraamalla sen toimintaa.

Toimiva laatujärjestelmä parantaa yrityksen toimintaa ja tehostaa sitä. Tehokas toiminta vähentää virheitä eli turhaa työtä ja kuluja. Kustannustehokas toiminta parantaa kilpailukykyä.

LÄHTEET

Kirjat

1. Lecklin, Olli 2006. Laatu yrityksen menestystekijänä. Hämeenlinna: Talentum.
2. Lillrank, Paul 1998. Laadun filosofia, tekniikka ja johtaminen tietoyhteiskunnassa. Keuruu: Otava.
3. Kankainen, J. & Junnonen, J-M. 2001. Laatuajattelu ja rakennustyömaan laatu-toiminnot. Tampere. Tammer-Paino Oy.

Elektroniset aineistot

4. RALA ry. Saatavissa: <http://www.rala.fi/ralax/>. Hakupäivä 29.2.2012.
5. RALA- sertifiointi. Saatavissa: <http://www.rala.fi/palvelut/sertifiointi/>. Hakupäivä 29.2.2012.
6. RALA arviointiperusteet. Saatavissa: http://www.rala.fi/palvelut/sertifiointi/hakeminen_ja_ohjeet/Rakennus- ja_ asennusyriyten_ arviointiperusteet. Hakupäivä 29.2.2012.
7. Sertifiointin hakeminen. Saatavissa: http://www.rala.fi/palvelut/sertifiointi/hakeminen_ja_ohjeet/. Hakupäivä 1.3.2012.
8. Sertifiointin vaiheet. Saatavissa: http://www.rala.fi/palvelut/sertifiointi/sertifiointin_vaiheet/. Hakupäivä 1.3.2012.
9. Sertifiointin hinta. Saatavissa: <http://www.rala.fi/palvelut/sertifiointi/hinnastot/>. Hakupäivä 1.3.2012.
10. RALA-pätevyys. Saatavissa: <http://www.rala.fi/palvelut/patevyys/>. Hakupäivä 1.3.2012.

LIITTEET

LIITE1 Työntekijän opas

2012

Työntekijän opas

VRJ Etelä-Suomi Oy

Sisältö

Tervetuloa.....	3
Töissä VRJllä.....	4
Mitä kaikkea on VRJ?.....	5
Tärkeät numerot.....	6
Työkaverisi.....	7
Turvallinen työ.....	8
Turvaniksejä.....	9

Tervetuloa

Toimitusjohtajan terveiset...

Töissä VRJllä

Tullessasi meille töihin sinulle esitellään tärkeät asiat ja tulet täyttämään töihintulo lomakkeen, jonka jälkeen saat henkilökorttisi. Kortti tulee pitää mukana ja esillä työmailla.

Jokaisella työmaalla sinut perehdytetään työmaahan ja tapoihin, siellä täytät toisen lomakkeen. Pidä huoli että sinut perehdytetään kunnolla!

Töissä sinä edustat VRJ:tä, käyttäydy siis sen mukaisesti. Ole kohtelias muita kohtaan ja näyttäydy asianmukaisissa työvaatteissa. Meiltä saat työvaatteet, joita tulee käyttää. Toimit mainoksena ja esimerkkinä ohikulkeville. Vaatteet ovat myös osa työturvallisuutta. Muista käyttää työmaalla suojavaatteita, huomioliiviä, kypärää ja suojalaseja.

Sinusta pidetään yllä rekisteriä, jossa näkyy osaamisesi, työhistoria ja turvakortit. Pyrimme pitämään kortit ajan tasalla, mutta jos korttisi vanhentumisesta ei ole tiedotettu joudut itse siitä ilmoittamaan esimiehellesi. Koulutamme jatkuvasti työntekijöitämme ja pidämme turvakortit voimassa.

Jos sinulla on halu kehittyä tai tehdä jotain muuta missä sinulla on vahva osaaminen, voit keskustella työnjohtajasi kanssa. Pyrimme pitämään työntöön mielenkiintoisena ja monipuolisena ja antamaan kokemusta myös koneista ja laitteista.

Meillä pidetään vuosittain kehityskeskustelut esimiehen kanssa. Keskusteluissa voit vapaasti keskustella työstä, työkavereista, osaamisesta, kehittämistarpeista jne.

Mitä kaikkea on VRJ?

VRJ toimii Suomessa kolmella paikkakunnalla. Pääpaikka ja -toimisto sijaitsee Oulussa. Pääkaupunkiseudulla on tällä hetkellä liikevaihdoltaan suurin yksikkö. Laajensimme vasta myös Tampereelle, jossa meillä on pientä toimintaa. Olemme toimineet Oulussa noin 30 vuotta ja pääkaupunkiseudullakin noin 15 vuotta.

Yrityksemme tekee paikkakunnasta riippuen seuraavaa:

- Infrarakentaminen
- Pihanrakentaminen
- Omakotirakentajan palvelut
- Maa-ainestoimitukset
- Auto- ja konepalvelut
- Puutarhamyymälä
- Asfaltointi
- Rakennusurakointi
- Seulonta- ja kompostointipalvelut
- Metall- ja konepajatyöt
- Murskaus
- Ympäristötuotteiden maahantuonti

Pyrimme kehittämään toimintaamme ja laajentamaan sitä jatkuvasti. Haluamme luoda työntekijöillemme hyvän ja mielenkiintoisen työympäristön, jossa on mukava työskennellä. Olemme kasvava yritys ja tavoitteenamme on nousta suomen parhaimmiston infrarakentamisen saralla.

Tärkeät numerot

Hätänumero: 112

Palkkaus:

- Voit ottaa yhteyttä palkkaukseen liittyvistä kysymyksistä ja ongelmista.

Työterveyslääkäri:

- Sairastuessasi ilmoita ensin työnjohtajallesi ja soita tai käy työterveyslääkärilläsi.

Luottamusmies:

- Ammattiliiton edustaja työpaikallasi, edustaa ja valvoo työehtosopimuksen toteutumista työpaikallasi.

Työpäällikkö:

Ramirent:

Cramo:

Halli/Varasto:

Työkaverisi

Nimet ja numerot...

Turvallinen työ

Muista työssäsi turvallisuus! Vaarat ovat läsnä jokaisessa työpäivässä, joten on kiinnitettävä erityistä huomiota työturvallisuuteen ja vaarojen ennaltaehkäisemiseen. Työturvallisuudesta, turvallisuusohjeista, suojaimista, dokumentoinnista jne. on määrätty työturvallisuuslaissa.

- Olet vastuussa omasta työstäsi ja omasta turvallisuudestasi. Olet myös velvollinen puuttumaan työkaverisi toimintaan ja hänen turvallisuuteensa. Myös kolmannen osapuolen (asiakkaan/ohikulkijan) turvallisuus on sinunkin vastuullasi. Työnjohtaja ei ehdi katsoa ja valvoa jokaista hetkeä, joten vastuu on myös sinulla.
- Puutu välittömästi asioihin, jotka ovat vaaraksi tai huomaat onnettomuusriskin kasvaneen. Siisti työmaa on turvallinen ja edustava. Jokainen työmaa ja työntekijä toimivat mainoksena ohikulkeville.
- Muista käyttää työkoneita ja työkaluja turvallisesti ja oikein. Palauta lainaamasi tai käyttämäsi työkalut omalle paikalleen ja pidä huoli niiden kunnosta ja siisteydestä. Ilmoita viallisesta laitteesta.

Käytä työssäsi työnantajan sinulle hankkimia turvavarusteita ja työvaatteita. Muista käyttää suojavarusteita työssäsi: KYPÄRÄ, HEIJASTAVAT TYÖVAATTEET ja SUOJALASIT. Nostojen, kaivantojen sekä koneiden lähellä työskennellessä on syytä olla varovainen. Huolehdi myös työkavereidesi turvallisesta työskentelystä.

Turvaniksejä

Päihteiden vaikutuksessa ei sovi tehdä töitä. Ilmoita esimiehellesi asiasta ja sovi jatkosta.

Jos huomaat puutteita turvallisuudessa korjaa ne ja ilmoita siitä työnjohtajalle.

Kysy jos et osaa.

Käytä betonoidessasi suojavisiiriä, vältä roiskeilta kasvoissasi.

Säilytä suojalasejasi suojakotelossa ja kohtele lasejasi kuin omia.

Huolehdi tarvittavista varoituksista ja suojatoimista ajoradalla työskennellessä. (kartiot, vilkut, suojavaatteet)

Osallistu MVR turvamittaukseen työmaalla. Siitä selviää asioita mihin pitää kiinnittää huomiota.

Hyvä suunnittelu vähentää hosumista ja onnettomuuksia.

Tulitöitä tehdessäsi varmista ympäristö. (palavat materiaalit, autot, ihmiset)

Näytä esimerkkiä turvallisuudesta, se palkitaan ja kerrotaan esimerkkinä muille! Palkitaan vuoden turvallisin työntekijä ja työnjohtaja.

Keksi lisää niksejä, jaa ne työkavereillesi ja tuo niksit ilmi työnjohtajalle, joka vie ne eteenpäin.

©Jussi Myrskykari 2011